

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾**

z dnia.....

w sprawie szczegółowego zakresu uprawnień zawodowych felczera

Na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera (Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz. 531 i Nr 210, poz. 2135) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Felczer jest uprawniony do samodzielnego wykonywania następujących czynności:

- 1) udzielanie pomocy medycznej w przypadkach niewymagających pomocy specjalistycznej oraz w stanach nagłych, a w szczególności:
 - a) ocena stanu pacjenta w celu ustalenia postępowania,
 - b) prowadzenie resuscytacji krążeniowo – oddechowej,
 - c) wykonanie defibrylacji ręcznej pod kontrolą EKG,
 - d) wykonanie defibrylacji automatycznej,
 - e) wykonanie EKG,
 - f) wykonanie kaniulacji żył obwodowych kończyn górnych i dolnych,
 - g) podawanie leków drogą dożylną, domięśniową, podskórną i wziewną,
 - h) cewnikowanie pęcherza moczowego,
 - i) zakładanie sondy żołądkowej, płukanie żołądka,
 - j) wykonanie wlewu doodbytniczego,
 - k) pobieranie krwi żyłnej i włosniczkowej do badań laboratoryjnych,
 - l) pobieranie wymazów z gardła i nosa,
 - m) opatrywanie ran, unieruchamianie złamań, zwichnięć i skręceń,
 - n) tamowanie krwotoku z nosa,
 - o) przygotowanie pacjenta i opieka medyczna podczas transportu;
- 2) wydawanie orzeczeń o stanie zdrowia osobom wymienionym w pkt 1 oraz orzekanie o czasowej niezdolności do pracy na zasadach określonych w odrębnych przepisach;
- 3) prowadzenie działań z zakresu oświaty zdrowotnej i profilaktyki, w tym wykonywanie szczepień ochronnych zgodnie z odrębnymi przepisami.

§ 2.

Pod kierunkiem lekarza felczer jest uprawniony do:

- 1) asystowania przy nieskomplikowanych zabiegach chirurgicznych;
- 2) wykonywania znieczulenia miejscowego;
- 3) wykonywania drobnych zabiegów chirurgicznych: zaopatrzenie chirurgiczne rany, sączkowanie, nacięcie, wyłuszczenie i nakłucie;
- 4) zmiany opatrunków, usuwanie szwów i drenów;
- 5) dokonywanie czynności sekcyjnych.

§ 3.

Felczer może zapisać na receptycie produkty lecznicze zawierające środki odurzające z grupy III N, substancje psychotropowe z grupy IVP oraz środki silnie działające z grupy B.

§ 4.

Recepty wystawione przez felczera powinny być opatrzone pieczętką z imieniem i nazwiskiem felczera z zaznaczeniem tytułu "felczer" oraz numerem dokumentu „ Prawo wykonywania zawodu felczera”.

§ 5.

Przepisy niniejszego rozporządzenia nie naruszają uprawnień przysługujących starszym felczerom na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 października 2003 r. o zmianie ustawy o zawodzie felczera (Dz. U. Nr 208, poz. 2017).

§ 6.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2005 r.²⁾

MINISTER ZDROWIA

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej - zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 134, poz. 1439).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 23 lutego 1953 r. w sprawie szczegółowego zakresu uprawnień zawodowych felczera (Dz. U. Nr 18, poz. 73 oraz z 1999 r. Nr 53, poz. 566), które utraciło moc z dniem 31 grudnia 2004 r., na podstawie art. 3 ustawy z dnia 29 października 2003 r. o zmianie ustawy o zawodzie felczera (Dz. U. Nr 208, poz. 2017).

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego zakresu uprawnień zawodowych felczera stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera (Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz.531, Nr 210, poz.2135).

Przedmiotowa ustawa została w 2003 r. znowelizowana. Podjęcie prac nad nowelizacją ustawy o zawodzie felczera podyktowane zostało koniecznością wypełnienia zobowiązań Polski dotyczących między innymi wykonywania postanowień **Europejskiej Karty Społecznej sporządzonej w Turynie dnia 18 października 1961 r.** – zmienionej protokołem zmieniającym z dnia 21 października 1991 r. a ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską 10 czerwca 1997 r. Komitet Niezależnych Ekspertów Rady Europy powołany na mocy ww. konwencji ocenił, iż Polska nie przestrzegała przepisów Europejskiej Karty Społecznej ponieważ na liście zawodów, do których wykonywania nie mają dostępu cudzoziemcy był również zawód felczera, którego wykonywanie nie jest związane z ochroną porządku publicznego, bezpieczeństwem narodowym lub wykonywaniem władztwa publicznego. W ocenie Komitetu Niezależnych Ekspertów było to sprzeczne z postanowieniami przedmiotowej konwencji w zakresie art.1 określającego prawo pracownika do zarabiania na życie poprzez pracę swobodnie wybraną.

Rozporządzenie, które poprzedzone było rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 23 lutego 1953 r. w sprawie szczegółowego zakresu uprawnień zawodowych felczera, utrzymuje co do zasady dotychczasowy zakres tych uprawnień. Felczer ma prawo udzielać pomocy leczniczej w przypadkach niewymagających pomocy specjalistycznej i w stanach nagłych. Istotą wprowadzanych zmian jest dostosowanie stosowanego nazewnictwa do współczesnej organizacji ochrony zdrowia i terminologii wynikającej z postępu wiedzy medycznej i obowiązujących przepisów.

W związku z powyższym w § 1 rozporządzenia wprowadzono między innymi pojęcie „stany nagłe”, wykreślono wyrażenie „szerzenie oświaty sanitarnej” zastępując wyrażeniem „prowadzenie działań z zakresu oświaty zdrowotnej i profilaktyki”, zastąpiono pojęcie „nakłucie żył” określeniem „wykonywanie kaniulacji żył”, pojęcie” stosowanie lewatyw kroplówkowych, odżywczych i leczniczych” zastąpiono pojęciem „ wykonanie wlewu doodbytniczego”.

Rozporządzenie dopuszcza możliwość wykonywania przez felczera znieczulenia miejscowego, drobnych zabiegów chirurgicznych takich jak zaopatrzenie chirurgiczne rany, sączkowanie, nacięcie, wyluszczenie i nakłucie, zmiana opatrunków, usuwanie szwów i drenów, oraz dokonywanie czynności sekcyjnych. ale tylko pod kierunkiem lekarza.

Ponadto zgodnie z projektem rozporządzenia felczer może zapisać na recepcie produkty lecznicze

zawierające środki odurzające z grupy III N, substancje psychotropowe z grupy IVP oraz środki silnie działające z grupy B. Prawo do wypisywania ww. produktów leczniczych felczer posiadał także na mocy dotychczasowych przepisów.

W związku z tym, że przedmiotowe rozporządzenie ma zastąpić rozporządzenie, które utraciło moc z dniem 31 grudnia 2004 r., niezbędnym jest nadanie temu aktowi mocy wstecznej, od dnia 1 stycznia 2005 r. W przeciwnym wypadku od dnia 1 stycznia 2005 r. felczerzy nie mogliby wykonywać czynności, do których byli dotychczas uprawnieni, co mogłoby mieć niekorzystny wpływ zarówno dla pacjentów, a w skrajnych przypadkach narazić pacjentów na zagrożenie utraty zdrowia lub życia. Wobec tego należy uznać, że zastosowanie tej wyjątkowej klauzuli - dopuszczonej przez art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych – nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego.

Ocena skutków regulacji

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny.

Rozporządzenie dotyczy felczerów posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej „Prawo wykonywania zawodu felczera”. Prawo to stwierdza zgodnie z ustawą o zawodzie felczera Naczelna Rada Lekarska. Naczelna Rada Lekarska sprawuje także kontrolę nad wykonywaniem zawodu felczera poprzez między innymi mechanizmy wynikające z art. 2c i 2b przedmiotowej ustawy. Naczelna Rada Lekarska może w razie stwierdzenia niezdolności felczera do wykonywania zawodu zawiesić prawo wykonywania zawodu felczera lub je całkowicie odebrać.

2. Wpływ przedmiotowej regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego.

Rozporządzenie nie powoduje skutków finansowych dla budżetu państwa.

3. Wpływ przedmiotowej regulacji na rynek pracy.

Wejście w życie przedmiotowej regulacji prawnej porządkuje zasady wykonywania zawodu felczera i tym samym reguluje rynek pracy w obszarze ochrony zdrowia.

Zawarte w projekcie rozporządzenia rozwiązania organizacyjno – prawne precyzują czynności zawodowe felczerów, a tym samym uniemożliwiają zatrudnianie felczerów na stanowiskach wymagających innych niż felcerskie kwalifikacji. Felczerzy, którzy po 1 stycznia 2005 r. będą ubiegać się w Polsce o stwierdzenie „Prawa wykonywania zawodu felczera” nie będą mogli jak dotychczas wykonywać czynności zawodowych właściwych dla techników fizjoterapii, techników analityki medycznej, techników elektroradiologii, pielęgniarek itp.

4. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

Wejście w życie przedmiotowego projektu nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki.

5. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów.

Wejście w życie przedmiotowego projektu nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionów.

6. Skutki prawne regulacji

Wynikiem zmian wprowadzonych przez rozporządzenie będzie spójne z innymi ustawami zawodowymi uregulowanie czynności zawodowych felczera.

7. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie wysłany do szerokich konsultacji społecznych między innymi do: Naczelnej Rady Lekarskiej, Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych, Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Federacji Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia, Federacji Związku Pracodawców Zakładów Opieki Zdrowotnej, Sekretariatu Ochrony Zdrowia KK NSZZ „Solidarność” oraz do Konsultantów krajowych w podstawowych dziedzinach medycyny.